

Kiemkracht!

Viering rond Schrift en Tafel

Zondag 2 oktober 2016

Voorgangers: Simone Snakenborg Jan Glorius en het cantores

Openingslied: Wij wisten dat het moest bestaan → Liturgische Gezangen II-26

Inleiding

Goedemorgen allemaal. Wij zijn hier bijeen in de naam van de vader, zoon en de Heilige Geest - AMEN

Vandaag vieren we volgens de Heiligenkalender van de Katholieke kerk het feest van de beschermengelen. Met dit feest wordt het geloof en vertrouwen uitgedrukt dat alle, dus alle mensen door Gods engelen worden begeleid, beschermd en bewaard.

Een geloof, en nee: we hebben geen harde bewijzen. Een gelóóf voor wie geloven wil en kan.

De lezingen van vandaag sluiten aan bij dit Engelenfeest. Het gaat over vallen, en pootje haken, over slechte mensen en dingen, over ergernissen, de sleur van het leven.

En over geloof als het kleinste van de zaden dat in ons is geplant. Een geloof dat de Enige ons nabij is, ook als het leven ons tegenzit.

Maar laat het voordat wij de spade pakken en dat geloof gaan inzaaien stil worden in onszelf en om ons heen.

Lieve Enige,
Wees hier aanwezig,
met engelen aan je zij.

Laat ons voelen dat wij niet alleen zijn
en open ons hart
voor onszelf en elkaar.

Lied: Lied van Gods aanwezigheid → Liturgische gezangen, I-80

Lezing: Psalm 37,1- 9

Lied: Het Lied van alle zaad (wie als een god wil leven) → Liturgische gezangen, I-57

Lezing: Lucas 17,1---10

Muziek

Ter overweging (bij Psalm 37,1- 9 en Lucas 17,1---10)

Op een dinsdagavond, nu bijna twee weken geleden, zat, of zo je wilt, hing ik in relax-stand voor de tv en mijn aandacht werd getrokken door een film op RTL-8. Een bekend Amerikaans acteur met grote bruine lodderogen en een lang gezicht - voor de kenners onder ons Nicolas Cage - speelde een politieagent die was geobsedeerd door de verdwijning van een jong meisje. Haar spoor leidde naar een eiland waar de bewoners zich vreemd gedroegen. Ze hielden zich bezig met bizarre, heidense rituelen. En nu snap je waarom ik bleef hangen bij die film.

Ik ga niet het hele verhaal vertellen, maar toch een beetje. De eilandbewoners beschouwen zichzelf als een bijenvolk: ze leven van de honingooft. En na een mislukte oogst voeren ze een offerritueel uit, in vertrouwen dat de volgende beter zal zijn. Helaas voor de agent, is hij hier het slacht-offer - het loopt niet goed met hem af. De film heet The Wicker Man.

Maar waarom vertel ik dit? In het offerritueel in de film wordt de agent aan zijn einde geholpen onder het geroep van: "Weg met die dar!" Een dar is een mannelijke bij die tussen de koningin en de werkbijen instaat. Hij haalt geen honing of stuifmeel en voert geen larven, hij is er voornamelijk

om te paren met de koningin en is er dus voor een volgende generatie. Aan het einde van het seizoen als de honing zeldzamer is geworden, worden de darren uit de bijenkolonie gezet. Ze hebben geen nut meer. Zo dus ook met onze politieagent. Hij wordt ingezet voor een hoger doel

Wel handig, als je een werknemer niet meer nodig hebt, dan werk je hem gewoon weg. Hupsakee, weg ermee. En dan is zo'n bizar ritueel in een film ineens niet meer zo bizar. Dan hoeven we alleen maar om ons heen te kijken en luisteren en bereiken ons verhalen van werknemers die voor 100 procent in de WIA belanden omdat ze functioneren op slechts één nier. En ondanks dat ze dat prima doen, nou ja, voor 80 procent, zeg maar en dus gewoon parttime werken, worden ze er toch uitgezet omdat de werkgever hun dienstverband te risicovol vindt. Of branden personeelsleden op omdat ze in hun werk zichzelf niet kunnen zijn, maar in hokjes worden geduwd waarin ze niet passen en leeg worden gezogen. Of we horen hoe sollicitatiebrieven van mensen met een Arabische achternaam ongelezen in het ronde archief verdwijnen. Bizar dat wij zo met elkaar omgaan, De ander is een consumptie- en wegwerpartikel geworden. Hupsakee, weg ermee. Zie hier het bijenvolk dat wij zijn.

En dan ineens, als we ons dit realiseren, valt de uitleg die Jezus vandaag geeft aan zijn leerlingen op zijn plek. In hoofdstuk 17 van Lucas heeft Jezus het over de nutteloze knecht. Over de werknemer die er gewoon altijd is. Die na het werk op het land zijn handen wast, zijn vieze werkkleding bijeenbindt en binnenshuis gewoon doorwerkt door zijn baas te bedienen aan tafel. Zonder bedankje. Want die knecht doet nu eenmaal gewoon zijn werk. Poeh. Niet echt visionair vind ik dat. Eigenlijk geen haar beter dan hoe wij dat doen. Kennelijk hebben we in die twee eeuw niet zo heel veel bijgeleerd.

Jezus geeft het voorbeeld van de nutteloze knecht als reactie op een verzoek van zijn leerlingen. En dat verzoek luidt: "Heer, geef ons meer geloof!" Met uitroepteken. Jezus heeft het over goed en kwaad. Over dat het kwaad er gewoon bij hoort. "Het is onvermijdelijk dat er mensen ten val worden gebracht." En ik ben het hiermee hartgrondig eens. Waarmee ik niet sympathiseer met de pootje-hakers. Waarmee ik het eens ben, is dat een leven niet alleen goed kan zijn. Er is geen goed zonder kwaad - geen yin en zonder yang, geen bloei zonder verval. Zoals een boom niet alleen maar bloeien kan, zo zijn hoogte- en dieptepunten in een mensenleven onafscheidelijk.

En dan voert Jezus de nutteloze knecht op. Een werknemer die gewoon zijn of haar werk doet - een ootmoedige dienaar zo je wilt - niet vanwege de dankzeggingen, maar gewoon omdat hij of zij er is. "Ik-zal-er-zijn, is Uw naam. Liefde geboren in Mensen", dicht Huub Oosterhuis in het Lied van de Aarde. Bescheiden en nederig. Gewoon.

Juist geloof op die kleine alledaagse momenten, zonder de schijnwerpers van vreugde op een mensenbestaan, maar juist als het zijn gewone gangetje gaat. Het gaat erom dat we dat kleine beetje hebben. Niet "meer geloof" hebben we nodig, maar dieper. En dan mag je van mij in plaats van het woord "geloof" ook "vertrouwen" denken. Vertrouwen in betere tijden, in een goede afloop, vertrouwen in jezelf. Want niet alleen als het zijn doordeweekse gangetje gaat, maar juist ook op donkere momenten in ons leven kan dat kleine en diepe geloof en vertrouwen ons er doorheen trekken.

Geloof, vertrouwen als een mosterdzaadje. Een klein onogelijk pitje dat eerst moet sterven voordat het leven kan voortbrengen. En als dat dan eenmaal lukt, dat sterven, dan wordt het de grootste van alle planten en krijgt het grote takken, zodat de vogels van de hemel in zijn schaduw kunnen nestelen. Zo omschrijft Jezus het koninkrijk Gods in Marcus 4:31.

Dát geloof kan ons er doorheen helpen op de momenten dat in geloven geen zin meer is. Momenten van sleur, nederigheid, of erger: momenten van onrecht, bedrog, onzekerheid, geweld, misbruik, momenten die dichterbij zijn dan we zouden willen.

Heb geloof dat als een mosterdzaadje verdwijnt in de donkere aarde en met bittere tranen wordt overgoten. Dat geloof en vertrouwen, kan echt overal zijn. We hoeven het alleen maar in onszelf en elkaar te zoeken en te vinden.

En zoals een hevige voorjaarsstorm het bos alleen maar in een nog fellere bloei zet, zo heeft ook dat geloof, dat als een zaadje groeit in donkere tijden, een onoverwinnelijke kiemkracht.

Onzichtbaar, diep van binnen, ergens een zeker weten van een Nieuwe Wereld. Waar we ons niet hoeven ergeren aan slechte mensen, aan hen die door list en bedrog leven ten koste van anderen.

Want:

zij verdorren snel als gras,

zij verwelken als het jonge groen.

Geloven in de Nieuwe Wereld die wij nu zijn.

Dát kleine en krachtige geloof trekt ons er doorheen, op momenten waarin wij alleen maar einde zien - het zaadje dat sterven moet. En wij het nieuw begin - dat er ook altijd is - uit het oog zijn verloren.

Ik wens ons, Ekklesia Tilburg, gemeenschap van gelovigen dat geloof toe.

Kiemkracht tot in lengte van dagen.

Elkaar tot steun en toeverlaat.

Dat wij geloof zaaien op Gods akkers,

Dat wij verder mogen doorbloeien en opbloeien, veelkleurig, veelzijdig,
mensen van God die wij zijn.

Lied: Zijn alsof niet (Soms even) → Liturgische gezangen, II-62

Gezongen tafelgebed: Die naar menselijke gewoonte → Liturgische gezangen, I-202

Voorbeden:

Laten we bidden:

Voor hen die het nodig hebben,
Die leven zonder vertrouwen en geloof
Dat het nog goed komt.
- Waar ter wereld ook.

Soms vragen we in ons gebed om het goede
en ontvangen we iets dat wij zien als slecht.
Maar wat goed is en wat slecht,
Hangt niet zelden af van de bril waardoor we kijken.

Laten wij daarom bidden voor onszelf en voor hen die wij liefhebben:

Om moeilijkheden,
die ons sterk maken.

Om problemen,
die ons leren iets op te lossen.

Om tranen,
zodat we getroost kunnen worden.

Om gevaren
die we kunnen overwinnen.

Om tegenslag,
zodat we iedere dag opnieuw kunnen beginnen.

Om hoop, geloof en liefde
Als mosterzadjes in onze ziel.

Moge het zo zijn.

Zegenwens

En welkom aan de kinderen die het licht hebben gebracht in onze wereld.
Waar zouden wij zijn zonder hen.
Klein zijn in de grote dingen, daar draait het om.

Ik wil je graag uitnodigen om te gaan staan zodat we samen om de zegen kunnen vragen.

Moge de Eeuwige ons zegenen
met golven van genade,
zodat wij overeind komen
als wij zijn gevallen.

Moge de Enige haar licht en vertrouwen
over ons uitstralen
zodat ons zaadje van geloof
tot wasdom kan komen.

Mogen de Onnoembare
ons voeden en kracht geven
en ons op handen dragen
Als wij zijn - haar - onze weg gaan.

- AMEN

Slotlied: Kome ooit voeten → Liturgische Gezangen II-1